

Π.3.2.5 Πιλοτική εφαρμογή και αξιολόγηση αντιπροσωπευτικού αριθμού σεναρίων από κάθε τύπο σε διαφοροποιημένες εκπαιδευτικές συνθήκες πραγματικής τάξης

Νεοελληνική Γλώσσα

Β΄ Γυμνασίου

Τίτλος:

«Το σχολείο στον χρόνο ...»

Συγγραφή: ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΚΡΗΣ

Εφαρμογή: ΘΕΟΔΩΡΑ ΤΡΙΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ

ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Θεσσαλονίκη 2015

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΕΡΓΟΥ

ΠΡΑΞΗ: «Δημιουργία πρωτότυπης μεθοδολογίας εκπαιδευτικών σεναρίων βασισμένων σε ΤΠΕ και δημιουργία εκπαιδευτικών σεναρίων για τα μαθήματα της Ελληνικής Γλώσσας στην Α/βάθμια και Β/βάθμια εκπαίδευση» MIS 296579 (κωδ. 5.175), - ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΠΡΑΞΗ, στους άξονες προτεραιότητας 1-2-3 του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση», η οποία συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και εθνικούς πόρους.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: Ι. Ν. ΚΑΖΑΖΗΣ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: ΒΑΣΙΛΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ

ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ: Π.3.2.5. Πιλοτική εφαρμογή και αξιολόγηση αντιπροσωπευτικού αριθμού σεναρίων από κάθε τύπο σε διαφοροποιημένες εκπαιδευτικές συνθήκες πραγματικής τάξης.

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΠΑΡΑΔΟΤΕΟΥ: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΟΥΤΣΟΓΙΑΝΝΗΣ

Υπεύθυνος υπο-ομάδας εργασίας γλώσσας: Δημήτρης Κουτσογιάννης

ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

<http://www.greeklanguage.gr>

Καραμαούνα 1 – Πλατεία Σκρα Τ.Κ. 55 132 Καλαμαριά, Θεσσαλονίκη

Τηλ.: 2310 459101, Φαξ: 2310 459107, e-mail: centre@komvos.edu.gr

Α. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ

Τίτλος

Το σχολείο στον χρόνο...

Εφαρμογή σεναρίου

Θεοδώρα Τριαντοπούλου

Δημιουργία σεναρίου

Ελευθέριος Βεκρής

Διδακτικό αντικείμενο

Νεοελληνική Γλώσσα

Τάξη

Β΄ Γυμνασίου

Σχολική μονάδα

Βαρβάκειο Πρότυπο Γυμνάσιο

Χρονολογία

Από 22-9-2015 έως 8/10/2015

Διδακτική/θεματική ενότητα

Ενότητα 1η: Από τον τόπο μου σε όλη την Ελλάδα

Διαθεματικό

Όχι

Χρονική διάρκεια

6 διδακτικές ώρες

Χώρος

Ι. Φυσικός χώρος:

Εντός σχολείου: αίθουσα διδασκαλίας

Προϋποθέσεις υλοποίησης για δάσκαλο και μαθητή

-

Εφαρμογή στην τάξη

Το συγκεκριμένο σενάριο εφαρμόστηκε στην τάξη.

Το σενάριο στηρίζεται

Ελευθέριος Βεκρής, Το σχολείο στον χρόνο..., Νεοελληνική Γλώσσα Β΄ Γυμνασίου, 2012.

Το σενάριο αντλεί

-

B. ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ/ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Οι μαθητές προσεγγίζουν το 3^ο κείμενο της 1^{ης} διδακτικής ενότητας («Ελλάδα είναι οι άνθρωποι») με το μοντέλο των τεσσάρων ρόλων του αναγνώστη, όπως το εισηγούνται οι Alan Luke και Peter Freebody (1997). Αρχικά ως αναγνώστες ασκούνται στην αποκωδικοποίηση του κειμένου και προσεγγίζουν τη λεξικογραμματική του διάσταση (1^{ος} ρόλος), στη συνέχεια ασκούνται στην κατανόηση του ως κοινωνική πρακτική, της χρήσης του δηλαδή σε συγκεκριμένο πολιτισμικό περιβάλλον (2^{ος} ρόλος), μετά το ερμηνεύουν, συνδέοντάς το με τη δική τους αναγνωστική ιστορία και τις εμπειρίες που ήδη έχουν (3^{ος} ρόλος) και τέλος, το «αμφισβητούν» σχετικά με την πολιτική του διάσταση και το κρίνουν ως προς τις θέσεις του (4^{ος} ρόλος).

Η εφαρμογή ακολουθεί μόνο τη φάση της ανοικτής διδασκαλίας και της κριτικής πλαισίωσης που προτείνεται από τον δημιουργό του σεναρίου για το Κείμενο 4 («Οι νέες τεχνολογίες θα αλλάξουν την εκπαίδευση») από την ενότητα 4, σελ. 61, του σχολικού βιβλίου της Νεοελληνικής Γλώσσας της Β΄ Γυμνασίου.

Γ. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σύλληψη και θεωρητικό πλαίσιο

Η εφαρμογή ακολουθεί το θεωρητικό πλαίσιο που τίθεται από τον δημιουργό του σεναρίου προσαρμοσμένο στις ανάγκες της: «Η Παιδαγωγική του Κριτικού Γραμματισμού και των Πολυγραμματισμών του New London Group ορίζουν μερικές βασικές επιλογές στον σχεδιασμό αυτού του σεναρίου:

A. Η διδακτική πορεία ξεκινά από τα βιώματα και από τους διαθέσιμους πόρους γραμματισμού των μαθητών (Situated practice) και συνεχίζει στην ανοικτή διδασκαλία (Overt Instruction) μέσω της οποίας οι μαθητές κατανοούν τα κειμενικά είδη αναλύοντας τα συστατικά τους. Στη φάση αυτή οι μαθητές «ανοίγονται» στον κόσμο των κειμένων, στους διαθέσιμους πόρους γνώσης και εμπειρίας (διαθέσιμα εκπαιδευτικά υλικά, βάσεις δεδομένων, βιβλία κ.λπ.) που είναι σχετικοί με το θέμα που μελετούν. Στη συνέχεια επιχειρούν να προσεγγίσουν τη σχέση των κειμένων με τα κοινωνικά συμφραζόμενα (Critical framing), ώστε στη συνέχεια να επιχειρήσουν να αρθρώσουν τον δικό τους λόγο δημιουργώντας τα δικά τους κείμενα μετασχηματίζοντας κείμενα που ανέγνωσαν και πρότερες γλωσσικές εμπειρίες (Transformed Practice) (Cope & Kalantzis 2000).

B. Η φάση της ανοικτής διδασκαλίας και της κριτικής πλαισίωσης στηρίζεται στο μοντέλο των τεσσάρων ρόλων του αναγνώστη, όπως το εισηγούνται οι Alan Luke και Peter Freebody (1997). Οι μαθητές ως αναγνώστες ασκούνται στην αποκωδικοποίηση των κειμένων, προσεγγίζουν δηλαδή τη λεξικογραμματική τους διάσταση (1^{ος} ρόλος). Ασκούνται επίσης στην κατανόηση του κειμένου ως κοινωνικής πρακτικής, της χρήσης του κειμένου σε συγκεκριμένο πολιτισμικό περιβάλλον (2^{ος} ρόλος). Ο μαθητής ερμηνεύει το κείμενο, το συνδέει με τη δική του αναγνωστική ιστορία και τις εμπειρίες που ήδη έχει (3^{ος} ρόλος). Τέλος, ο μαθητής-αναγνώστης «αμφισβητεί» το κείμενο σχετικά με την πολιτική του διάσταση, το κρίνει ως προς τις θέσεις που προάγει κατά πόσο μάχονται ή αναπαράγουν τις κοινωνικές ανισότητες (4^{ος} ρόλος).

Γ. Οι διδακτικές πρακτικές/μέθοδοι που θα ακολουθηθούν στηρίζονται στον σεβασμό του μαθητή ως φορέα γνώσης και εμπειριών και στις σχέσεις ισοτιμίας και συνεργασίας εκπαιδευτικού και μαθητών στην αξιοποίηση του χρόνου και στην αξιολόγηση.»

Δ. ΣΚΕΠΤΙΚΟ-ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ ΤΟΥΣ

Γνώσεις για τον κόσμο, αξίες, πεποιθήσεις, πρότυπα, στάσεις ζωής

Οι μαθητές καλούνται να συνειδητοποιήσουν στάσεις που έχουν σχετικά με το τι αναζητούν από τα ταξίδια τους στην Ελλάδα και να γνωρίσουν στάσεις και απόψεις άλλων.

Γνώσεις για τη γλώσσα

Υιοθετείται το σκεπτικό του δημιουργού του σεναρίου: «Στο παρόν σενάριο οι γνώσεις για τη γλώσσα δεν είναι αυτοσκοπός αλλά εντάσσονται στο πλαίσιο του κριτικού γραμματισμού. Τα γραμματικά φαινόμενα που θα αναλυθούν, αφορούν αφενός στις δυσκολίες των μαθητών στην κατανόηση των κειμένων και στην σαφέστερη διατύπωση των απόψεών τους στον προφορικό και γραπτό λόγο, αφετέρου στην διερεύνηση των ιδεολογικών και κοινωνικών διαστάσεων του κειμένου που οδηγούν σε συγκεκριμένες λεξικογραμματικές επιλογές.»

Γραμματισμοί

Υιοθετείται το σκεπτικό του δημιουργού του σεναρίου:

«Το σενάριο εντάσσεται στο πλαίσιο της κριτικής θεωρίας του γραμματισμού. Αξιοποιώντας τις θεωρίες του Κριτικού Γραμματισμού και των Πολυγραμματισμών, στις οποίες αναφέρεται και το βιβλίο του εκπαιδευτικού, αναδεικνύονται τα εξής:

Ι. Στοιχεία που αφορούν στους σημειωτικούς τρόπους του κειμένου (μορφή, δομή, περιεχόμενο) που έχουν να κάνουν με γλωσσικά και οπτικά στοιχεία, που διακρίνονται στις παρακάτω κατηγορίες:

A. Γλωσσικός γραμματισμός

Γνώσεις και δεξιότητες που αφορούν τόσο στην κατανόηση μονοτροπικών γλωσσικών κειμένων Σ' αυτό το είδος του γραμματισμού καταλέγονται τα περί της διαγράμματος του κειμένου, της δομής παραγράφου και της συνοχής των κειμένων.

B. Οπτικός γραμματισμός

I. Πολλά από τα κείμενα που αξιοποιούνται στο σενάριο είναι πολυτροπικά με συνδυασμό ποικίλων σημειωτικών τρόπων. Τα εικονιστικά κείμενα επίσης απαντώνται συχνά στα διδακτικά βιβλία αλλά και στα ψηφιακά περιβάλλοντα. Η επισήμανση και ανάδειξη στοιχείων οπτικής γραμματικής στα κείμενα αυτά, ο συνδυασμός των γλωσσικών στοιχείων με τα οπτικά στοιχεία, αποτελούν αξιοπρόσεκτα σημεία στη φάση της κατανόησης αλλά και στη φάση παραγωγής πολυτροπικών κειμένων.

II. Η κοινωνική διάσταση των κειμένων ως κοινωνικών πρακτικών, τα οποία ενσωματώνουν ειδολογικά χαρακτηριστικά που έχουν να κάνουν με τη χρηστικότητα τους.

III. Η ιδεολογική, πολιτική διάσταση των κειμένων υπό την βασική παραδοχή ότι κανένα κείμενο δεν είναι πολιτικά ουδέτερο. Κάθε κείμενο αναπαράγει ή μάχεται στερεότυπα. Ειδικά στην ενότητα αυτή της οποίας το θέμα είναι η αυθεντικότητα των Ελλήνων στις τουριστικές περιοχές αναδεικνύονται οι τρόποι με τους οποίους εμποδώνονται σημειωτικά στα κείμενα οι ιδεολογικές επιλογές.»

Διδακτικές πρακτικές

Υιοθετείται το σκεπτικό του δημιουργού του σεναρίου:

- «Οι διδακτικές πρακτικές/μέθοδοι που ακολουθούνται στηρίζονται στον σεβασμό του μαθητή ως φορέα γνώσης και εμπειριών και στις σχέσεις ισοτιμίας και συνεργασίας εκπαιδευτικού και μαθητών στην αξιοποίηση του χρόνου και στην αξιολόγηση.
- Η ομαδοσυνεργατική διδασκαλία δίνει περισσότερο χρόνο στους μαθητές να

σκεφτούν και να συνεργαστούν με τους συμμαθητές τους και τον διδάσκοντα αλλά με τα ψηφιακά περιβάλλοντα.

- Η αξιολόγηση δεν είναι προνόμιο του διδάσκοντος αλλά μια διαδικασία στην οποία συμμετέχουν και οι ίδιοι οι μαθητές και αποτιμούν τα αποτελέσματα του μαθήματος.
- Τα παραπάνω δεν ακυρώνουν το ρόλο του διδάσκοντος αλλά τον προκαλούν να υιοθετήσει περισσότερο συντονιστικό ρόλο και πρωταγωνιστικό στην ενίσχυση των μαθητών στην προσπάθειά τους να κατακτήσουν νέες δεξιότητες γραμματισμού.»

Ε. ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Αφετηρία

Το κείμενο 3 της 1^η θεματικής ενότητας του σχολικού εγχειριδίου.

Σύνδεση με τα ισχύοντα στο σχολείο

Το θέμα του σεναρίου αποτελεί και θέμα της 1^{ης} ενότητας του σχολικού βιβλίου.

Αξιοποίηση των ΤΠΕ

Οι ΤΠΕ αξιοποιούνται για την οπτικοποίηση των απαντήσεων των μαθητών.

Κείμενα

Κείμενο 3 («[Ελλάδα είναι οι άνθρωποι](#)») από την ενότητα 1, σελ. 12, του σχολικού βιβλίου της Νεοελληνικής Γλώσσας της Β΄ Γυμνασίου.

Διδακτική πορεία/στάδια/φάσεις

1^η διδακτική ώρα (προαναγνωστική φάση)

Στην προαναγνωστική φάση, οι μαθητές κλήθηκαν να συμπληρώσουν ατομικά την 1^η Δραστηριότητα του [Φύλλου Εργασίας](#), καταγράφοντας τις δικές τους στάσεις στο θέμα του «*Τι αναζητάμε από τα ταξίδια μας στην Ελλάδα*» και στο «*Τι είναι Ελλάδα*»,

προκειμένου να εισαχθούν ομαλά στο περιεχόμενο του κειμένου. Αφού απάντησαν επιγραμματικά στα ερωτήματα, παρουσίασαν τις απαντήσεις τους στην τάξη. Στη συνέχεια, οι απαντήσεις τους οπτικοποιήθηκαν με την αξιοποίηση του Wordle στην τάξη (Εικόνα 1 και Εικόνα 2), προβλήθηκαν στην οθόνη του διαδραστικού πίνακα, εκτυπώθηκαν και αναρτήθηκαν στο ταμπλό της τάξης.

Εικόνα 1: Οι απαντήσεις από την συμπλήρωση της φράσης «Ελλάδα είναι....»

Εικόνα 2: Οι απαντήσεις στο ερώτημα «Τι αναζητάτε από τα ταξίδια σας στην Ελλάδα;»

2^η διδακτική ώρα (προαναγνωστική φάση)

Οι μαθητές έκαναν τη 2^η Δραστηριότητα του [Φύλλου Εργασίας](#) σε ομάδες των δύο ατόμων. Έγραψαν μία δομημένη παράγραφο, αξιοποιώντας δοσμένο λεξιλόγιο από το Κείμενο 3, στο οποίο έκαναν τη δική τους πρόβλεψη για το περιεχόμενο του κειμένου. Οι παράγραφοι παρουσιάστηκαν στην ολομέλεια και συζητήθηκε η δομή

και το περιεχόμενό τους (ετεοαξιολόγηση). Οι περισσότερες παράγραφοι είχαν καλή δομή και προσέγγισαν αρκετά το περιεχόμενο του κειμένου.

3^η διδακτική ώρα (αναγνωστική φάση)

Έγινε ανάγνωση του κειμένου στην ολομέλεια από τη διδάσκουσα. Δόθηκε χρόνος στη συνέχεια για μία δεύτερη σιωπηλή ανάγνωση από τους μαθητές. Διατυπώθηκαν απορίες και ελεύθερες σκέψεις. Στη συνέχεια, οι μαθητές, εργαζόμενοι σε δυάδες ολοκλήρωσαν την πρώτη από τη Δραστηριότητα 3: «Πόσο μαντέψατε το περιεχόμενο», του [Φύλλου Εργασίας](#). Αποτύπωσαν τα διαγράμματα των παραγράφων, τα οποία παρουσιάστηκαν στην ολομέλεια. Έμφαση δόθηκε στη δομή και στον τρόπο ανάπτυξης της πρώτης και δεύτερης παραγράφου (με παραδείγματα από την ιστορία και τη σύγχρονη πραγματικότητα). Τέλος, σχολιάστηκε στην ολομέλεια η σχέση εικόνας και κειμένου και ο ρόλος της, η δεύτερη από τη Δραστηριότητα 3 του [Φύλλου Εργασίας](#).

4^η διδακτική ώρα (αναγνωστική φάση)

Αρχικά, σχολιάστηκαν στην ολομέλεια οι γλωσσικές επιλογές του συγγραφέα στη δεύτερη και τρίτη παράγραφο του κειμένου 3: επαναλήψεις λέξεων (ξένοι, Ελλάδα είναι) και το ξένο λεξιλόγιο (ρεσεπσιονίστ, μενού, Greece, καρτ ποστάλ σπεσιαλιτέ). Οι μαθητές παρατήρησαν ότι οι συγκεκριμένες γλωσσικές επιλογές επιτείνουν το περιεχόμενο της δεύτερης και τρίτης παραγράφου (*Οι σημερινοί Έλληνες είναι αρκετά διαφορετικοί, κάποιοι δεν είναι καν Έλληνες και αγνοούν παντελώς το νόημα της λέξης φιλοξενία*).

Στη συνέχεια, οι μαθητές σε δυάδες ανέλαβαν να ολοκληρώσουν τη Δραστηριότητα 4: Διατυπώστε Θέσεις του [Φύλλου Εργασίας](#). Έγραψαν δομημένες παραγράφους με δοσμένες θεματικές προτάσεις αξιοποιώντας τα δεδομένα του κειμένου. Στην πρώτη από αυτές συμπλήρωσαν με λεπτομέρειες τη θεματική πρόταση «Είναι δύσκολο να εντοπίσει κάποιος αυθεντικούς Έλληνες στις τουριστικές

περιοχές», αξιοποιώντας πληροφορίες από το κείμενο. Στη δεύτερη παράγραφο στήριξαν τη θεματική πρόταση «Κάποιες συγκεκριμένες λεξιλογικές επιλογές του συγγραφέα επιτείνουν τη βασική ιδέα της δεύτερης παραγράφου», αξιοποιώντας στις λεπτομέρειες τις παρατηρήσεις που είχαν κάνει σχετικά με τη γλώσσα του κειμένου (ξένο λεξιλόγιο, επαναλήψεις). Στην τρίτη παράγραφο στήριξαν τη θέση «Το κείμενο ανήκει στο κειμενικό είδος της επιχειρηματολογίας», αξιοποιώντας πληροφορίες για το σκοπό του κειμένου δείκτες συνοχής και τα χαρακτηριστικά του επιχειρηματολογικού λόγου, όπως παρουσιάζεται στο βιβλίο της Γραμματικής της Νεοελληνικής Γλώσσας, σελ 177. Η διδάσκουσα είχε καθοδηγητικό ρόλο, βοηθώντας τους μαθητές να φέρουν σε πέρας την αποστολή τους.

5^η -6^η διδακτική ώρα (μετα-αναγνωστική φάση)

Διαβάστηκαν αντιπροσωπευτικές απαντήσεις μαθητών από την 4^η δραστηριότητα και αξιολογήθηκαν όσον αφορά στη δομή και στο περιεχόμενό τους. Στη συνέχεια, οι μαθητές σε δυάδες ασχολήθηκαν με τη Δραστηριότητα 5 «Αμφισβητήστε το κείμενο» του [Φύλλου Εργασίας](#) και προσπάθησαν να αντικρούσουν μία θέση του συγγραφέα, φέρνοντας τα δικά τους επιχειρήματα. Οι εργασίες/αντικρούσεις παρουσιάστηκαν στην ολομέλεια την 6^η διδακτική ώρα.

Τέλος, αποτιμήθηκε συνολικά το σενάριο. Οι μαθητές εκτίμησαν ότι η εισαγωγή τους στο κείμενο ήταν ομαλή και θεώρησαν ότι κατανόησαν τόσο τη δομή παραγράφων όσο και τον τρόπο ανάπτυξης παραγράφων με παραδείγματα και αιτιολόγηση σε κείμενα επιχειρηματολογίας.

ΣΤ. ΦΥΛΛΟ/Α ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Δραστηριότητα 1

1) Τι είναι για σας Ελλάδα; Συμπληρώστε τη φράση:

«Ελλάδα είναι.....»

2) Τι αναζητάτε εσείς από τα ταξίδια σας στην Ελλάδα;

.....
.....

Δραστηριότητα 2

Συνθέσετε σε μία δομημένη παράγραφο ένα κείμενο με τίτλο «*Ελλάδα είναι οι άνθρωποι*», το οποίο θα περιέχει τις φράσεις/λέξεις *Ελλάδα, ταξίδια, φιλοξενία, αυθεντικός Έλληνας*

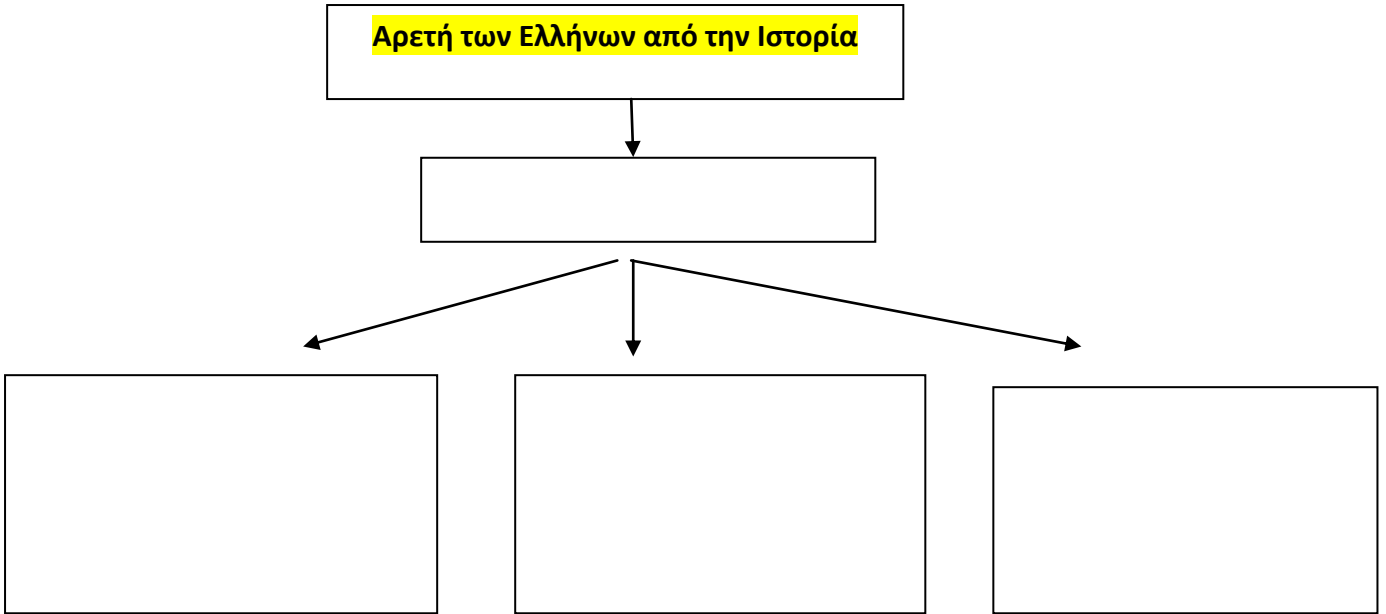
.....
.....
.....
.....
.....

Δραστηριότητα 3: Πόσο «μαντέψατε» το περιεχόμενο του κειμένου 3 σελίδα 12 «*Ελλάδα είναι οι άνθρωποι*»;

1) Συμπληρώστε τα **διαγράμματα** που ακολουθούν, για να καταγράψετε συνοπτικά το περιεχόμενο του κειμένου.

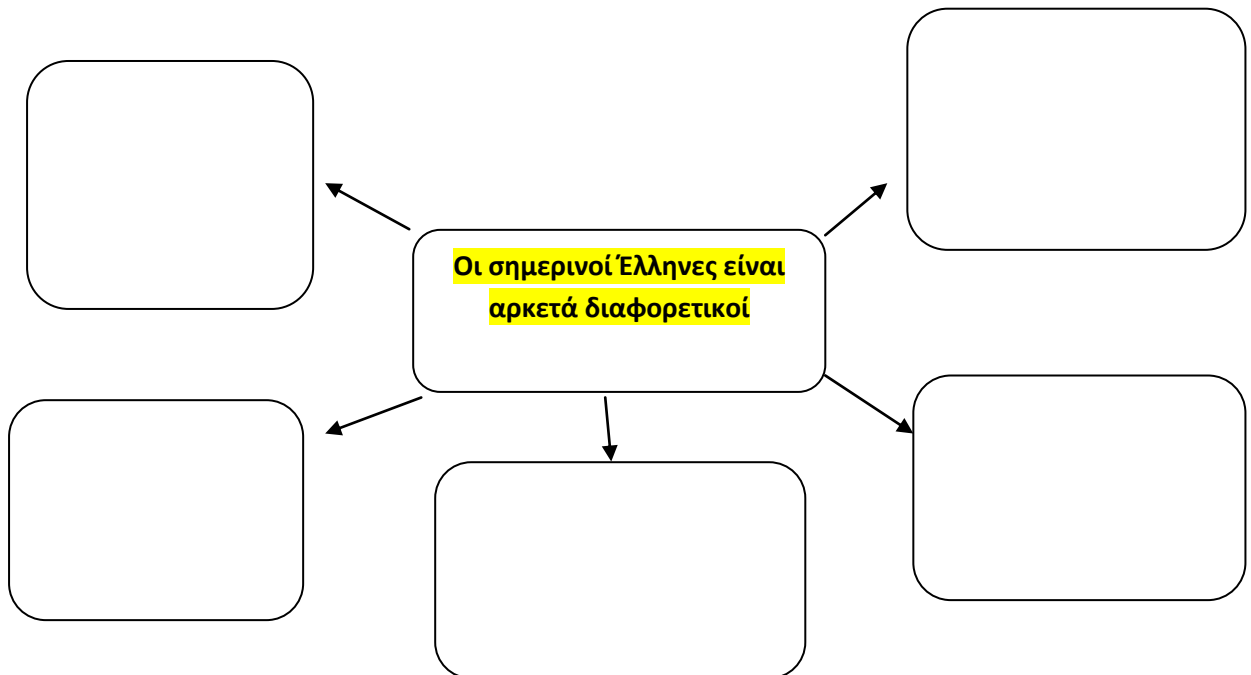
1^η παράγραφος

Αρετή των Ελλήνων από την Ιστορία

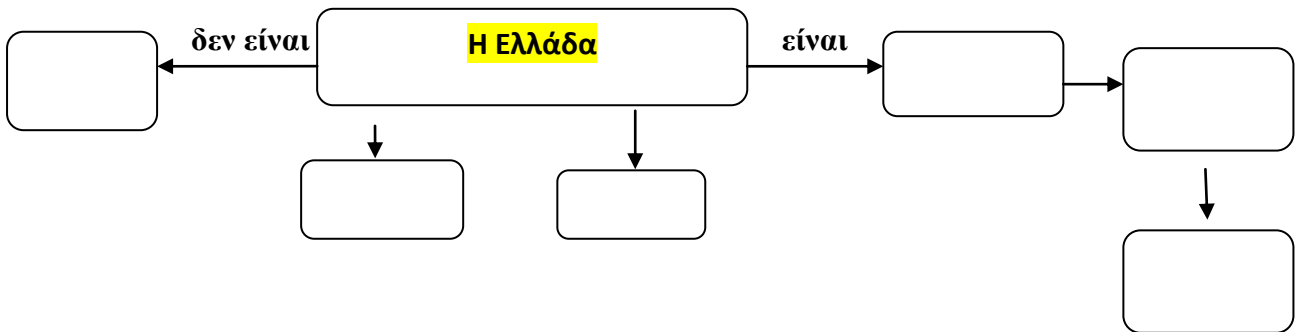
Σημειώστε στο βιβλίο σας τη δομή της παραγράφου. Με ποιον τρόπο πιστεύετε ότι αναπτύσσεται;.....

2^η παράγραφος

Σημειώστε στο βιβλίο σας τη δομή της παραγράφου. Με ποιον τρόπο πιστεύετε ότι αναπτύσσεται;

3^η παράγραφος

2) Σχολιάσετε τη σχέση της εικόνας με το κείμενο και τον ρόλο της (διακοσμεί, σχολιάζει, ενισχύει το στόχο του κειμένου). Να προβληματιστείτε αν θα αλλάζατε κάτι σε αυτήν;

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3) Κυκλώστε τις λέξεις συνοχής του κειμένου

.....

Δραστηριότητα 4: Υποστηρίζετε θέσεις

Αξιοποιήστε το κείμενο για να υποστηρίξετε τις παρακάτω θέσεις-ισχυρισμούς; Χρησιμοποιήστε ως λεπτομέρειες στοιχεία του κειμένου για να στηρίζετε καθεμιά από τις παρακάτω θεματικές προτάσεις σε μια σύντομη παράγραφο. Αξιοποιήστε την τεχνική ανάπτυξης παραγράφου με παραδείγματα

1^η Θέση: *Είναι δύσκολο να εντοπίσει κάποιος αυθεντικούς Έλληνες στις τουριστικές περιοχές*

.....

.....

.....

.....

2^η Θέση: *Κάποιες συγκεκριμένες λεξιλογικές επιλογές του συγγραφέα επιτείνουν τη βασική ιδέα της δεύτερης παραγράφου, όπως εκφράζεται στη θεματική της πρόταση (Οι σημερινοί Έλληνες είναι αρκετά διαφορετικοί. Για να μην αναφέρουμε ότι κάποιοι δεν είναι καν Έλληνες).*

.....

.....

.....

.....

3^η Θέση: *Το κείμενο ανήκει στο κειμενικό είδος της επιχειρηματολογίας. (Συμβουλευτείτε και τα χαρακτηριστικά των επιχειρηματολογικών κειμένων στη Γραμματική Νέας Ελληνικής Γλώσσας, σελίδα 177)*

.....

.....

.....

.....

Δραστηριότητα 5: Αμφισβητήστε το κείμενο

Αμφισβητήστε έναν από τους ισχυρισμούς του κειμένου που θεωρείτε εν μέρει μόνο σωστό ή εντελώς λανθασμένο. Για παράδειγμα, μερικά ζητήματα για τα οποία μπορείτε να αναρωτηθείτε είναι τα εξής:

1. Αγνοούν παντελώς το νόημα της λέξης φιλοξενίας οι έλληνες που ζουν και εργάζονται στις τουριστικές περιοχές;
2. Οι αυθεντικοί έλληνες ζουν μακριά από τις τουριστικές περιοχές;

Να υποστηρίξετε μία διαφορετική ή αντίθετη άποψη από αυτή που παρουσιάζεται στο κείμενο σε μία δομημένη παράγραφο. Στην θεματική πρόταση καταγράψτε τη θέση σας και παραθέστε τα επιχειρήματά σας (λεπτομέρειες της παραγράφου) αξιοποιώντας την τεχνική ανάπτυξης παραγράφου με παραδείγματα.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Z. ΑΛΛΕΣ ΕΚΔΟΧΕΣ

Αν υπήρχε δυνατότητα, η συμπαραγωγή λόγου σε όλες τις δραστηριότητες μπορούσε να γίνει με την αξιοποίηση επεξεργαστή κειμένου. Δυστυχώς τεχνικά προβλήματα εμπόδισαν αυτόν τον τρόπο εργασίας.

Η. ΚΡΙΤΙΚΗ

Το σενάριο κύλησε ομαλά. Οι μαθητές εύκολα ενεπλάκησαν στις δραστηριότητες. Αντιμετώπισαν όμως κάποια δυσκολία στην ανάπτυξη της δεύτερης παραγράφου της 4^{ης} Δραστηριότητας. Επιπλέον, η 5^η Δραστηριότητα ήταν αρκετά απαιτητική και χρειάστηκε αρκετός χρόνος και επεξηγήσεις για να κατανοήσουν οι μαθητές με ακρίβεια το έργο που είχαν να φέρουν σε πέρας.

Οι μαθητές, στη συνολική αποτίμηση της εφαρμογής, εκτίμησαν ότι η εισαγωγή τους στο κείμενο 3 ήταν ομαλή και θεώρησαν ότι κατανόησαν τόσο τη δομή παραγράφων όσο και τον τρόπο ανάπτυξης παραγράφων με παραδείγματα και αιτιολόγηση σε κείμενα επιχειρηματολογίας.

Θ. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Βεκρής, Ε. 2011. «Αντιμετωπίζοντας τα προβλήματα ασυνέχειας στη διδασκαλία του μαθήματος της Νεοελληνικής Γλώσσας στο Γυμνάσιο», *Νέα Παιδεία*, 140 (4), 52-61.
- Βεκρής, Ε. 2009. *Στοχεύοντας στον Κριτικό Γραμματισμό. Πρακτικές Ανάγνωσης στο μάθημα της Νεοελληνικής Γλώσσας στο Γυμνάσιο*. Διδ. διατριβή. Ρέθυμνο: Παν/μιο Κρήτης. Στην ηλεκτρ. διεύθυνση (Ημ. Επίσκεψης: 29/07/2012).
<http://thesis.ekt.gr/thesisBookReader/id/18042#page/1/mode/2up>.
- Γαβριηλίδου Μ., Εμμανουηλίδης Π. & Έ. Πετρίδου-Εμμανουηλίδου. 2006. *Νεοελληνική Γλώσσα, Β' Γυμνασίου. Βιβλίο Εκπαιδευτικού*. Αθήνα: ΟΕΔΒ.
- Κουτσογιάννης, Δ., Παυλίδου, Μ. & Ι. Χαλσιάνη. 2012. *Μελέτη για την αξιοποίηση των ΤΠΕ στη διδασκαλία της Νεοελληνικής Γλώσσας στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση: γενικό πλαίσιο και ιδιαιτερότητες*. Θεσσαλονίκη: Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας.

Κουτσογιάννης, Δ. 2012. Ο ρόμβος της γλωσσικής εκπαίδευσης. Στο *Μελέτες για την ελληνική γλώσσα. Πρακτικά της 32ης συνάντησης του Τομέα Γλωσσολογίας, Α.Π.Θ.* Θεσσαλονίκη, ΙΝΣ.

Cope, B. & M. Kalantzis. (eds). 2000. *Multiliteracies. Literacy Learning and the Design of Social Futures.* London/New York: Routledge.

Luke, A. & P. Freebody. 1997. "Shaping the Social practices of Reading". Στο Muspratt, S., Luke, A. & P. Freebody (eds). *Constructing Critical Literacies.* USA-NJ: Hampton Press, 185-226.

Luke, A. & P. Freebody. 1999. "Further notes on the Four Resources Model". *Reading Online.* IRA/ www.readingonline.org.

Χαλσιάνη, Ι. 2012. *Ενεργητική και Παθητική σύνταξη: η λειτουργία τους στον χρόνο.* Διδακτικό σενάριο για τη Νεοελληνική Γλώσσα (Β΄ Γυμνασίου) στο πλαίσιο της Πράξης «Δημιουργία πρωτότυπης μεθοδολογίας εκπαιδευτικών σεναρίων βασισμένων σε ΤΠΕ και δημιουργία εκπαιδευτικών σεναρίων για τα μαθήματα της Ελληνικής Γλώσσας στην Α/βάθμια και Β/βάθμια εκπαίδευση» του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση». Θεσσαλονίκη: Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας.

Δικτυογραφία:

Πρόγραμμα My Read του Υπουργείου Παιδείας της Αυστραλίας: www.myread.org.

Πρόγραμμα Teach-nology rubric maker:

http://www.teach-nology.com/web_tools/rubrics/.